

EKONOMSKI FAKULTET – Podgorica

Analiza bilansa stanja

Analiza imovinskog položaja

Analiza imovinskog položaja

Imovinski položaj preduzeća i njegova imovina.

Analizu imovinskog položaja preduzeća se vrši na osnovu:

- 1. analiza strukture ukupne aktive (struktura poslovne aktive i struktura operative aktive);**
- 2. analiza fiksne imovine (struktura fiksne imovine, dotrajalost fiksne imovine, tehnička opremljenost, efikasnost korišćenja i iskorišćenje kapaciteta);**
- 3. analiza obrtne imovine (struktura obrtne imovine i brzina obrtanja);**
- 4. analiza obrta poslovne imovine (efikasnost korišćenja) i roka povraćaja;**

Analiza imovinskog položaja

Analiza strukture aktive :

- **struktura ukupne aktive**
- **struktura poslovne aktive**
- **struktura operativne imovine**

Analiza imovinskog položaja

struktura poslovne aktive

- neupla eni upisani kapital,
- investirani kapital (odnosi se na investicione nekretnine i dugoro ne finansijske plasmane),
- operativna imovina (odnosi se na fiksnu imovinu i obrtnu imovinu)

struktura poslovne aktive

		U €			
		Prethodna godina		Tekuća godina	
		Iznos	% u eša u bilansnoj sumi	Iznos	% u eša u bilansnoj sumi
1.	Neplaćeni upisani kapital				
2.	Investirana aktiva				
3.	Operativna imovina				
4.	Poslovna aktiva (1 do 3)				

Analiza imovinskog položaja

Struktura operativne imovine

Operativnu imovinu čine:

- fiksna imovina (nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva) i
- obrtna (cirkulirajuća) imovina uključujući i aktivna vremenska razgraničenja kao buduće troškove i/ili buduća potraživanja od kupaca.

		U €			
		Prethodna godina		Tekuća godina	
		Iznos	% u eš a	Iznos	% u eš a
1.	Fiksna imovina	568.836	39,2	1.019.068	35.6
2.	Obrtna imovina	881.992	60,8	1.843.478	64.4
3.	Operativna imovina (1+2)	1.450.828	100,0	2.862.596	100,0

Analiza imovinskog položaja

Analiza fiksne imovine:

- **struktura fiksne imovine**
- **dotrajalost (istrošenost osnovnih sredstava)**
- **iskorišćenje kapaciteta**
- **efikasnost korišćenja osnovnih sredstava**
- **tehnička opremljenost**

Istrošenost osnovnih sredstava

Istrošenost osnovnih sredstva mjeri se odnosom ispravke vrijednosti osnovnih sredstava i nabavne vrijednosti osnovnih sredstava.

$$S = I/N * 100$$

$$S_{io1} = \frac{IV_{o1} * 100}{NV_{o1}}$$

Istrošenost osnovnih sredstava

Amortizacija ne mora uvijek da bude sinonim za istrošenost osnovnih sredstava zbog toga:

1. što se ponekad primjenjuje degresivni i **progresivni** metod obračuna amortizacije, i
2. što je amortizacioni period kraći od vijeka trajanja osnovnih sredstava (tzv. ubrzana amortizacija).

Istrošenost osnovnih sredstava

$$S_{ti} = \frac{T_{vk} * 100}{t_{vp}}$$

$$T_{vk} = a_1 * v_k + \dots + a_n * v_k$$

$$t_{vp} = a_1 * v_p + \dots + a_n * v_p$$

Iskorišćenje kapaciteta

Stepen iskorišćenja kapaciteta se može mjeriti samo kod onih osnovnih sredstava za koja je eksploataciju moguće neposredno vezati u inke.

- obim prerade osnovne sirovine kod procesne industrije
- broj mašinskih sati rada kod mašinske industrije
- broj prevoženih kilometara kod transportne industrije
- tone lagerovane robe kod magacina
- broj hranidbenih dana kod štala i sl.

Iskoriš enje kapaciteta

Kapacitet može biti :

- tehni ki**
- optimalan**
- realan**
- planski**

Iskorišćenje kapaciteta

Tehnički kapacitet je teorijski moguć u inak nekog osnovnog sredstva.

Optimalni kapacitet je u inak koji se praktično može ostvariti u uslovima optimalnog korišćenja osnovnog sredstva.

Mogući (realni) kapaciteta je u inak koji se može ostvariti s obzirom na trenutno stanje pogonske spremnosti osnovnog sredstva.

Planirani kapacitet je jednak realnom, odnosno optimalnom, ali može biti i niži od njega

$$Sor = (\text{ostvareni u inci/mogu i u inci}) * 100$$

$$S = U / U_0$$

Sor – stepen optimalnog odnosno realnog iskoriš enja kapaciteta

U – ostvareni u inci

U₀ – mogu i u inci pri optimalnom odnosno realnom koriš enju kapaciteta

$$Sp = U/Up * 100$$

Sp – stepen izvršenja plana iskoriš enja kapaciteta

U – ostvareni u inci

Up – planirani u inci

$$PS_{tko} = \frac{N_{v1} * S_{tko1} + \dots + N_{vn} * S_{tkon}}{N_{v1} + \dots + N_{vn}} * 100$$

Efikasnost koriš enja osnovnih sredstava

Efikasnost koriš enja osnovnih sredstava mjeri se **odnosom vrijednosti u inaka i prosje no koriš enih osnovnih sredstava**

$$E_{os} = \frac{Q_1 * C_1 + \dots + Q_n * C_n}{\frac{OS_{m0} + OS_{m1} + \dots OS_{mk}}{1 + m}}$$

1. Poslovni rashodi
2. Nabavna vrednost prodane robe
3. **Troškovi tekućeg perioda (1 – 2)**
4. Početne zalihe nezavršene proizvodnje (podatak se uzima iz bilansa otvaranja)
5. Krajnje zalihe nezavršene proizvodnje (podatak se uzima iz zaključnog bilansa)
6. **Troškovi završene proizvodnje (3 + 4 – 5)**

Efikasnost koriš enja osnovnih sredstava

Efikasnost koriš enja osnovnih sredstava

$$E = \text{TZP/PVOS}$$

TZP - troškovi završene proizvodnje

PVOS - prosje na vrijednost osnovnih sredstava

Tehni ka opremljenost

Tehni ka opremljenost mjeri se odnosom koriš enih osnovnih sredstava i prosje nog broja zaposlenih.

Tehni ka opremljenost rada mjeri se naj eš e odnosom prosje ne vrijednosti koriš ene opreme i prosje nog broja zaposlenih.